

Đề thi Văn học kì 1 lớp 8 năm 2021 - Đề số 1

Câu 1:

1. Cho câu thơ sau:

“Ta nghe hè dậy bên lòng”

a. Hãy chép tiếp các câu thơ còn lại để hoàn thành khổ thơ?

b. Khổ thơ vừa chép trích trong tác phẩm nào? Tác giả?

2. Trong văn bản Nước Đại Việt ta (Sách Ngữ văn 8 tập hai – NXB Giáo dục), Nguyễn Trãi khẳng định:

Việc nhân nghĩa cốt ở yên dân,

Quân điếu phạt trước lo trừ bạo.

Trình bày suy nghĩ của em về hai câu thơ trên?

Câu 2:

1. Câu cầu khiến là gì? Cho ví dụ.

2. Xác định các kiểu câu và các hành động nói trong đoạn văn sau:

“Vói vè mặt bần khoăn, cái Tí lại bưng bát khoai chìa tận mặt mẹ (1):

– Này, u ăn đi! (2)”

(Trích “Tắt đèn” – Ngô Tất Tố)

3. Nêu tác dụng trật tự từ của câu sau

Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi.

Câu 3:

Vẻ đẹp của bức tranh làng chài trong bài thơ “Quê hương” của Tế Hanh? Từ đó, liên hệ tình cảm mình với quê hương.

Đáp án đề thi Ngữ văn lớp 8 học kì 1 năm 2021 (Đề số 1)**Câu 1:****1. Hoàn chỉnh bài thơ**

Ta nghe hè dậy bên lòng

Mà chân muốn đạp tan phòng hè ôi!

Ngột làm sao, chết uất thôi

Khi con tu hú ngoài trời cứ kêu!

b. Khổ thơ trên nằm trong tác phẩm “Khi con tu hú” (sáng tác 7/1939 khi Tố Hữu bị bắt giam trong nhà lao Thừa Phủ – Huế)

2.

* Về mặt kĩ năng:

– Đảm bảo viết thành đoạn văn ngắn, biết cảm nhận về câu thơ diễn đạt trong sáng, ít sai chính tả ngữ pháp.

* Về mặt kiến thức:

Nội dung trong hai câu thơ của Nguyễn Trãi

+ Cốt lõi của nhân nghĩa chính là yên dân, trừ bạo. Bạo ở đây chính là giặc và những thế lực trong nước gây bất ổn cho dân chúng. Kẻ bạo ngược lúc bấy giờ là giặc Minh

– Tư tưởng “nhân nghĩa” là lấy dân làm gốc, yêu thương dân.

Nhân nghĩa là khái niệm của đạo đức Nho giáo, khi nói về đạo lí, về cách ứng xử tình thương giữa người với người

+ Nguyễn Trãi tiếp thu tư tưởng nhân nghĩa với theo lợi ích của nhân dân, dân tộc làm gốc, đó là tư tưởng tiến bộ

Câu 2:**1. Đúng khái niệm câu cầu khiến**

Câu cầu khiến có những từ cầu khiến: hãy, đừng, chớ, đi, thôi, nào... hay ngữ điệu câu khiến.

- Đừng làm ồn nữa!

- Hãy tắt điện khi ra khỏi phòng!

2. Hs xác định đúng kiểu câu, hành động nói trong đoạn văn

+ Câu (1): Câu trần thuật – Hành động trình bày

+ Câu (2): Câu cầu khiến – Hành động điều khiển

3. Trật tự từ trong câu: “Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi” các âm tiết lần lượt xuất hiện, theo một trình tự nhất định

→ Tạo nhịp điệu mềm mại, uyển chuyển cho câu nói.

Câu 3:

Mở bài

– Giới thiệu về bài thơ Quê hương của Tế Hanh (hoàn cảnh sáng tác, tác giả tác phẩm, vấn đề nghị luận)

– Dẫn dắt vấn đề: Vẻ đẹp của bức tranh làng chài trong bài thơ “Quê hương” của Tế Hanh

Thân bài:

* Vẻ đẹp bình yên, thơ mộng của làng chài ven biển Trung Bộ

- Vẻ đẹp tươi sáng, khỏe khoắn của người dân làng chài khi cùng nhau ra khơi đánh bắt cá

- Không khí lao động hăng hái, tươi vui được gợi tả qua hình ảnh trai tráng khỏe mạnh, những con thuyền băng băng lướt sóng

- Sáng tạo hình ảnh cánh buồm, gợi ra linh hồn của làng chài ven biển với nhiều nỗi niềm của dân chài

- Vẻ đẹp của bức tranh làng chài trong cảnh thuyền cá trở về bến

+ Cảnh ồn ào, sôi nổi của người dân làng chài khi thuyền cập bến là thành quả lao động, thể hiện niềm hạnh phúc của người dân

- Hình ảnh ra khơi của người dân làng chài được miêu tả chân thật, sinh động, chan hòa niềm vui sướng trước thành quả lao động và thể hiện khát vọng ấm no hạnh phúc của người dân chài.

- Đó là bức tranh làng quê thật tươi, sinh động, giàu sức sống và ấm áp tình người

* Vẽ đẹp bức tranh làng chài trong nỗi nhớ quê hương

- Trong bức tranh ấy, nỗi niềm một người con xa quê nhớ quê da diết. Nỗi nhớ quê hương của Tế Hanh luôn thường trực, cháy bỏng

Nghệ thuật

- Sử dụng hình ảnh đẹp, gần gũi

- Ngôn từ miêu tả tinh tế, bình dị

Kết bài:

Khẳng định vấn đề: Bằng tình cảm thiết tha, thương nhớ, yêu quê hương đến tha thiết, tác giả Tế Hanh vẽ bức tranh vẽ đẹp làng chài quê hương mình bằng màu của nỗi nhớ.

Đề thi học kì 1 môn Văn lớp 8 năm 2021 - Đề số 2

Phần I. Đọc hiểu

Đọc đoạn văn sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

“... Nếu có giặc Mông Thát tràn sang thì cựa gà trống không thể đâm thủng áo giáp của giặc, meo cờ bạc không thể dùng làm mưu lược nhà binh; dầu rằng ruộng lắm vườn nhiều, tấm thân quý nghìn vàng khôn chuộc, vả lại vợ bìu con dúi, việc quân cơ trăm sự ích chi ; tiền của tuy nhiều khôn mua được đầu giặc, chó săn tuy khỏe khôn đuổi được quân thù ; chén rượu ngon không thể làm cho giặc say chết, tiếng hát hay không thể làm cho giặc điếc tai. Lúc bấy giờ, ta cùng các người sẽ bị bắt, đau xót biết chừng nào! Chẳng những thái ấp của ta không còn, mà bổng lộc các người cũng mất ; chẳng những gia quyến của ta bị tan, mà vợ con các người cũng khôn ; chẳng những xã tắc tổ tông ta bị giày xéo, mà phần mộ cha mẹ các người cũng bị quật lên ; chẳng những thân ta kiếp này chịu nhục, rồi đến trăm năm sau, tiếng dơ khôn rửa, tên xấu còn lưu, mà đến gia thanh các người cũng không khỏi mang tiếng tướng bại trận. Lúc bấy giờ, dầu các người muốn vui vẻ phỏng có được không? ...”

(Trích Ngữ Văn 8, tập 2 – NXB GD Việt Nam 2016)

1. Đoạn văn trên được trích từ tác phẩm nào? Tác giả là ai? Nêu ngắn gọn hoàn cảnh ra đời của tác phẩm.

2. Xác định nội dung của đoạn văn bản trên.

3. Xác định kiểu câu của các câu (1), (2) và (4) trong đoạn văn. Xác định mục đích nói của các câu đó.

4. Khát vọng đánh thắng giặc ngoại xâm, giành độc lập – tự do cho Tổ quốc của vị chủ tướng trong đoạn văn trên đã trở thành hiện thực. Nhưng từ khát vọng, ước mơ đến hiện thực ấy là cả một chặng đường dài. Viết một đoạn văn (khoảng 8 – 10 câu) để nêu lên khát vọng, ước mơ của em và cả những dự định để biến ước mơ ấy trở thành hiện thực.

Phần II. Tập làm văn

Kết thúc bài “Quê hương” nhà thơ Tế Hanh viết:

Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ

Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi

Thoáng con thuyền rẽ sóng chạy ra khơi

Tôi thấy nhớ cái mùi nồng mặn quá!

Tình yêu quê hương trong xa cách, với Tế Hanh, là nỗi nhớ khôn nguôi những hình ảnh thân thuộc của làng chài ven biển miền Trung. Còn tình yêu quê hương trong em là gì? Hãy viết bài văn nghị luận về tình yêu quê hương đất nước của thế hệ trẻ ngày nay

Đáp án đề thi Ngữ văn 8 học kì 1 năm 2021 (Đề số 2)

Phần I. Đọc hiểu

1. Đoạn trích được trích trong Hịch tướng sĩ. Tác giả: Trần Quốc Tuấn

- Tác giả sáng tác trước khi cuộc kháng chiến chống quân Mông- Nguyên lần thứ hai (1285) nhằm khích lệ tướng sĩ học tập cuốn “Binh thư yếu lược” do ông biên soạn

2. Chỉ ra hậu quả nếu để giặc ngoại xâm chiếm chiếm bờ cõi: Ta bị lệ thuộc, mất nước

Hs cần xác định đúng kiểu câu và mục đích nói của mỗi câu

Câu (1): Kiểu câu trần thuật, hành động trình bày, phê phán thói hưởng lạc của tướng sĩ

Câu (2): Câu cảm thán, hành động bộc lộ cảm xúc, thể hiện thái độ đau xót của tác giả trước cảnh đất nước bị giặc xâm chiếm

Câu (3): Câu nghi vấn, hành động bộc lộ cảm xúc nhằm khơi gợi sự đồng cảm của tướng sĩ

3. Học sinh trình bày, diễn đạt theo cách của riêng mình nhưng phải đảm bảo các nội dung:

- Tư tưởng của Hịch tướng sĩ thể hiện, không thể làm nên điều lớn lao nếu không có khát vọng
- Tình yêu nước, ý chí chống giặc ngoại xâm sẽ đánh thắng được kẻ thù
- Lời văn thể hiện được thái độ, trách nhiệm trước vận mệnh của đất nước

Hình thức: đảm bảo số câu, diễn đạt mạch lạc, rõ ràng

Phần II. Tập làm văn

Mở bài

Giới thiệu về nỗi nhớ, tình yêu quê hương tha thiết của tác giả Tế Hanh. Từ đó nêu lên tình yêu quê hương của bản thân em.

Dẫn dắt được vấn đề nghị luận: Tình yêu quê hương đất nước của thế hệ trẻ

Thân bài

Giải thích khái niệm tình yêu quê hương đất nước

- Là tình yêu của chúng ta với quê hương, không ngừng nỗ lực để xây dựng và phát triển đất nước. Đó là tình cảm gắn gũi nhưng cũng là tình cảm thiêng liêng, cao đẹp của người
- Tình cảm thương nhớ quê hương của tác giả Tế Hanh
  - + Nỗi nhớ quê hương luôn thường trực trong lòng tác giả
  - + Nhà thơ tái hiện lại bức tranh quê hương tươi đẹp, sống động về vùng quê ven biển miền Trung
- Tình yêu quê hương của mình gắn liền với tình yêu gia đình, tình yêu bạn bè, người thân... những điều bình dị gắn với cuộc sống thường nhật
- Nêu biểu hiện cụ thể của tình yêu quê hương

- Nêu trách nhiệm bản thân

Tình yêu của thế hệ trẻ ngày nay được thể hiện:

- Không ngừng học tập, trau dồi kiến thức, kỹ năng trở thành người làm chủ đất nước, tương lai

- Xây dựng ý thức về độc lập dân tộc

Kết bài:

Khẳng định tình yêu quê hương đất nước là tình cảm đẹp, nâng đỡ con người